

hvad vi ville faaale og mangle og hvad ikke, komme vi til et sikkert Resultat. Hvorfor ere vi maaskee komne til det Resultat, hvortil vi nu vide, at vi ere komne? Fordi Regjeringen har famlet i Mørke med Hensyn til, hvad vi især attraaede, fordi vi i vore Beslutninger i mange Sager have ladet formode, at vi forestraf, hvad man kalder det Constitutionelle, fremfor det Repræsentative. Men dette ligger ikke for her og jeg skal ikke see til Siden. Jeg skal nu igjen ramme et Par af de enkelte Punkter, som foreligge. Naar vi staae ved en Behandling som den nærværende, saa kan det maaskee gaae an, maaskee være nyttigt at binde vore Tvivlsmaal til visse bestemte Forslag, som blive antagne eller forkastede, og under Behandlingen forskaffe os en fuldstændig Fortolkning af, hvad der foreligger, men derimod selv at forsøge at indskrænke, nedstemme Betydningen af Udtryk, som vi dog maaskee tilsidst ved vor Votering komme til at antage, vilde være urigtigt og ulogt, og jeg vilde næsten sige, at det ikke mere er ret berettiget; thi vi vide Allesammen, hvilken Indskrænkning vi have givet disse Udtryk, vi tvivle ikke derom paa enkelte Stemmer nær. Hvad det Forslag angaaer, som jeg har hentastet, at vi kunne hjælpe os igennem ved at forelægge en Fortolkningslov af § 2, da er det min fuldkomne Overbeviisning, jo mere jeg overveier det, at Saadant staaer i vor Magt. En saadan Lov vil ikke blive mere eller mindre end en Optegnelse, en legislativ Fortegnelse over de Gjenstande, som for Diebliftet ligge under Justitsministeriet, Kultusministeriet o. s. v. Naar en saadan fremtræder i Lovsform og har den kongelige Bekræftelse under sig, saa vil jeg spørge, hvilken kommende Minister kan paa lovlig Wiis prøve paa at lægge en anden Betydning i § 2 end den, som blev lagt deri ved en saadan Fortolkningslov. Det er en Uvei, et Middel som staaer i vor Magt, og det har den samme Be-

tydning som § 2, idet nemlig § 2 ved den Maade, hvorpaa den er redigeret, naar en saadan Bestemmelse som Slutningsbestemmelsen gaaer igennem, efter min Formening hører op at være en Grundlovsbestemmelse. Det er muligt, at jeg tager feil, det kan komme til nærmere Overveielse, men i ethvert Tilfælde forekommer det mig, at Uveien er der, og det er maaskee ogsaa nødvendigt at benytte den, efterat man har reist saa stærke Tvivl i Retninger, hvor der efter min Overtydning ikke kan finde det allermindeste Tvivlsmaal Sted. Hvad Børnepligtsagen angaaer, som specielt har været til Forhandling, maa jeg gjøre opmærksom paa, at det er fuldkommen ligegyldigt, hvad der i den Henseende staaer i de andre særlige Forfatninger eller ikke. Rigsraadet kan i den Sag, således som Udkastet til Fællesforfatningen foreligger, kun tage sine Bestemmelser om, hvormegent Mandskab der skal staffles tilveie for at fyldestgjøre Hærplanen, netop paa samme Maade som det kan tage Bestemmelse om, hvormange Penge der skal staffles tilveie; men efter den indskrænkede Grundlov maa Udskrivningen for vort Bedkommende foregaae ved de Midler og efter de Regler, som nu bestaae som lovligt antagne af Rigsdagen, og, dersom man skulde ønske den udført efter andre Regler og ved andre Midler, saa kunde disse andre Regler og Midler ikke staffles tilveie uden ved Lov, som skal antages af Rigsdagen. Det vilde være en lovløs Handling, dersom Regjeringen skulde forsøge paa at bringe en Overeensstemmelse mellem os og de andre Landsdele tilveie ved Hjælp af § 20 — troer jeg det er — i Fællesforfatningsudkastet; thi der staaer jo, at hvad der ikke udtrykkeligt er nævnet som særlig skal være fælles, men dette Anliggende er udtrykkelig nævnet som særlig, og det er ligegyldigt, hvad enten den udtrykkelige Udtalelse findes i den ene eller anden af de særlige Forfatninger.